

Motion till riksdagen 2009/10: MJ346

av **Marietta de Pourbaix-Lundin (m)**

Skyldighet att rapportera veterinära felbehandlingar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en anmälningsplikt för veterinärer vid felbehandling.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska finnas ett samlat offentligt register över anmälda veterinärer och beslut om disciplinära åtgärder.

Motivering

Djurägare i Sverige lägger årligen ner stora summor på veterinärbehandling av sina husdjur vid skada eller sjukdom. Jag anser att det är viktigt att djurägare får veta om en veterinär är eller har varit föremål för en eller flera anmälningar eller disciplinära åtgärder för veterinära felbehandlingar. Det borde också vara självklart att veterinären själv hade en rapporteringsskyldighet vid felbehandling som leder till skada eller till att djuret avlider p.g.a. behandling eller provtagning. Enligt uppgift från Sveriges Veterinärförbund och Jordbruksverket har veterinärer ingen rapporteringsskyldighet vid veterinära felbehandlingar.

I Sverige finns i dag cirka 2 000 aktivt yrkesverksamma veterinärer. Av dessa arbetar två tredjedelar inom den privata sektorn och en tredjedel inom statliga sektorn.

Behörig att utöva veterinäryrket är, enligt 1 § lagen (1994:844) om behörighet att utöva veterinäryrket (behörighetslagen), den som är legitimerad enligt lagens bestämmelser eller enligt föreskrift som utfärdats med stöd av lagen. Legitimationen utfärdas av Jordbruksverket efter ansökan.

Enligt riksdagens utredningstjänst finns det inte någon "samlad veterinärlagstiftning". Tvärtom är det system av regler som, direkt eller indirekt, regle-

Fel! Okänt namn på

rar olika slag av veterinär verksamhet komplext och svårt att överblicka. Förhållningsregler för veterinär verksamhet finns i många EG-rättsakter, nationella lagar och förordningar och i ett stort antal föreskrifter från flera olika myndigheter. Ramarna för vad en veterinär får och inte får göra finns framför allt i allmänna veterinärinstruktioner. Sedan har Jordbruksverket förtydligat det i föreskrifter som rör journalföring, läkemedelshantering och intygsskrivning.

Den centrala tillsynen över veterinärerna sköts av Jordbruksverket medan den regionala tillsynen sköts av länsstyrelserna (länsveterinärerna).

Våren 2009 beslutade riksdagen om en ny lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Den träder i kraft den 1 januari 2010.

Syftet med den nya lagen (lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, som ersätter nuvarande behörighetslag, är att modernisera och klargöra regelverket inom djurens hälso- och sjukvård. När det gäller veterinärers åsidosättande av skyldigheter sägs följande i propositionen: ”Det faktum att samhället beslutar om att ett yrke ska behörighetsregleras innebär bl.a. att yrkesutövaren har en av samhället garanterad kompetens. Det är därför givet att samhället måste kunna ingripa mot den yrkesutövare som missköter sig. Regeringen anser därför att bestämmelserna i den nuvarande behörighetslagen om disciplinpåföljd bör föras över till den nya lagen och utvidgas till att omfatta samtliga behörighetsreglerade yrken inom djurens hälso- och sjukvård, dvs. all djurhälsopersonal.”

Beträffande VAN:s (Veterinära ansvarsnämnden) prövning av veterinärers ansvar anför följande i propositionen:

Veterinära ansvarsnämnden prövar ansvarsfrågor avseende veterinär yrkesutövning. Arbetet inom djurens hälso- och sjukvård präglas i hög grad av samarbete mellan flera olika yrkeskategorier varför det mest ändamålsenliga enligt regeringens mening är att ansvarsnämndens ansvarsområde utvidgas till att omfatta samtliga behörighetsreglerade yrkeskategorier inom djurens hälso- och sjukvård, dvs. samtliga som tillhör djurhälsopersonalen. Verksamhetsområdet för nämnden bör följaktligen i fortsättningen vara att pröva disciplinpåföljdsärenden och ärenden om återkallelse av olika behörigheter, för dem som tillhör djurhälsopersonalen samt ärenden om erhållande av ny behörighet efter att en tidigare behörighet har återkallats.

Veterinär som uppsåtligt eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter i den veterinära verksamheten kan meddelas disciplinpåföljd. De disciplinpåföljder som kan bli aktuella är erinran och varning. Om det fel veterinären har begått är ringa med hänsyn till omständigheterna ska dock ingen disciplinpåföljd meddelas. Det gäller även om den aktuella förseelsen är föremål för åtal. Förfarande i disciplinärende får åter aktualiseras, eller fortsättas, om det bedömts att förseelsen inte är straffbar, däremot inte om straffansvar inte kunnat utdömas på grund av bristande bevisning.

Veterinärlegitimation kan återkallas om veterinären antingen visat grov oskicklighet i sin yrkesverksamhet och därigenom visat sig vara uppenbart olämplig att utöva yrket eller om veterinären på grund av sjukdom eller liknande omständighet inte kan utöva yrket tillfredsställande.

Fel! Okänt namn på

Om en veterinär missbrukar sin rätt att skriva ut narkotiska eller alkoholhaltiga läkemedel får rätten att förskriva läkemedel begränsas. Detta kan också ske om veterinären själv begär det.

Frågor om disciplinpåföljd, återkallelse av legitimation och indragen eller begränsad förskrivningsrätt prövas av Veterinära ansvarsnämnden (VAN).

Veterinära ansvarsnämnden tar emot anmälningar från djurägare som misstänker att en veterinär i sin yrkesutövning har felbehandlat ett djur. Även tillsynsmyndigheterna har rätt att anmäla en veterinär. Processen är skriftlig och anmälaren och veterinären uppträder som likställda parter.

Allmänheten har inte någon anmälningsrätt. Inte heller kan veterinärer anmäla andra veterinärer. En anmälan kan emellertid i dessa fall göras till Jordbruksverket för eventuell åtgärd. Jordbruksverket och länsveterinärerna har nämligen anmälningsrätt till nämnden. Vad som prövas är den eller de veterinärmedicinska åtgärder som veterinären utför för att diagnostisera, undersöka eller behandla ett djur. Journalföring och intygsskrivning anses också som veterinärmedicinska uppgifter.

Ansvarsnämnden för inte något dataregister över anmälda veterinärer, anmälare eller beslut om disciplinära åtgärder. Alla handlingar och beslut är emellertid allmänna handlingar.

Veterinärförbundet har sammanställt etiska regler. Dessa ska följas av alla som är medlemmar i Sveriges Veterinärförbund. Bryter man mot dessa riskerar man att bli utesluten ur Sveriges Veterinärförbund, men man får behålla sin veterinära legitimation.

Vad som framgår av ovanstående finns det ett ganska komplicerat regelverk för anmälan av veterinära felbehandlingar. Men det faktum att veterinären själv inte har någon anmälningsplikt vid felbehandling gör att det finns en stor lucka i regelverket som jag anser behöver täppas till. Det finns inte heller någon samlad information som allmänheten kan ta del av för att se vilka veterinärer som ”sköter sig” bäst, d.v.s. inte har fått några anmälningar eller blivit föremål för disciplinära åtgärder.

Stockholm den 2 oktober 2009

Marietta de Pourbaix-Lundin (m)